

УДК 334.021.1

ОСНОВНІ ШЛЯХИ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Студ. І.В. Науменко, гр. БПО 1-14

Науковий керівник доц. М.С. Шкода

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. У статті вивчені сучасні процеси в системі державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності в Україні та їх роль в розвитку економіки країни. Виявлено основні світові тенденції в сфері спрощення процедур реєстрації. Визначено місце України серед інших країн в цих процесах. Структуровані на етапи зміни в процедурах державної реєстрації в Україні. Запропоновано заходи щодо вдосконалення реєстраційних процесів в Україні.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження – процеси функціонування СПД в умовах структурної трансформації економіки. Предмет дослідження є основні шляхи спрощення державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

Методи та засоби дослідження (до 300 знаків). Для розв'язання поставлених завдань у статті використовувались такі методи дослідження: історичний – для проведення ретроспективного аналізу нормативно-правової бази в сфері державної реєстрації СПД; логічного узагальнення – при вивченні підходів до оцінки ролі спрощення державної реєстрації СПД в трансформаційних процесах; статистичного аналізу – при дослідженні стану та тенденцій розвитку ведення бізнесу в Україні.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Автором запропоновано доцільним для прискорення процесу обміну даними і наявності більш повної інформації в ЕДРСПД було б формування в електронному вигляді заяви індивідуального підприємця на внесення змін щодо видів господарської діяльності або на припинення діяльності СПД.

Результати дослідження. Дані проведених досліджень показують, що в більшості успішних, з точки зору розвитку економіки, країн підтримка малого бізнесу направлена в першу чергу на створення сприятливих умов для нормального функціонування суб'єктів підприємництва, а не на пряме субсидування або забезпечення фінансовими ресурсами. В процесі дослідження, автор підкреслює, що будь-який бізнес починається з процесу реєстрації. Там, де умови і порядок її проведення є найбільш швидкими і зручними, легше і простіше починати роботу новим підприємцям і маневрувати на ринку існуючим бізнесменам. Процедури створення (реєстрації) нового підприємства в різних країнах відрізняються, автор дослідив, що така широко поширена в світі організаційно-правова форма, як товариство з обмеженою відповідальністю, не вимагає складної системи офісного управління і великого статутного капіталу. Проведене порівняння параметрів створення ТОВ або схожою їй еквівалентної організаційно-правової форми покладено в основу рейтингу «Doing Business» за показником «Створення підприємства» («Starting a Business»). Цей показник є комплексним і включає в себе чотири складові [3]: 1) кількість процедур, які необхідно пройти підприємцю, який бажає відкрити свою справу; 2) час, витрачений на виконання всіх процедур, що вимірюється в днях; 3) витрати на створення підприємства, вимірювані в відсотках від доходу на душу населення в країні; 4) мінімальний розмір статутного капіталу, розраховується у відсотках від доходу на душу населення в країні.

Проаналізувавши дані України в рейтингу легкості ведення бізнесу від Світового банку (СБ) "Doing Business" за останні десять років, автор наголошує, що позиція нашої держави зміцнилась, відтак у 2018 році Україна займає 76 позицію із 190 держав. При цьому

Економіка інноваційної діяльності підприємств

Інноваційне підприємництво

за даними аналітиків Світового банку - один пункт в рейтингу - це можливість залучити близько 600 млн доларів інвестицій.

Автор акцентує, що даний приріст в рейтингу спонукав прийнятий Закон України №2210-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів". Підкреслено, що закон вирішує проблему розподілу акціонерних товариств в Україні на публічні та приватні за формальними ознаками, усуває дисбаланс в законодавстві і вводить європейські принципи в питанні визначення і регулювання публічних компаній.

Рисунок 1 –Зміна позицій України за основними компонентами рейтингу легкості ведення бізнесу 2018році

Також на думку автора, рушійною силою для підйому України в даному рейтингу, є можливість он-лайн реєстрації бізнесу. Проаналізовано, що від моменту запуску сервісу електронними послугами скористалися близько 4 тис разів: понад 2 тис ФОП відкрито і майже 1 тис. ФОП припинили діяльність онлайн. Найбільше тішить, що кількість користувачів сервісу щомісяця зростає на 20-30%. Електронні форми документів з автоматичною перевіркою і підказками, на думку автора, мінімізують ризик допущення помилок при їх заповненні, а завдяки автоматизації значно пришвидшується розгляд документів та ухвалення рішень. Такі нововведення дозволять заощадити час та гроші, а також мінімізувати корупційні ризики.

Також на думку автора, рушійною силою для підйому України в даному рейтингу, є можливість он-лайн реєстрації бізнесу. Проаналізовано, що від моменту запуску сервісу електронними послугами скористалися близько 4 тис разів: понад 2 тис ФОП відкрито і майже 1 тис. ФОП припинили діяльність онлайн. Найбільше тішить, що кількість користувачів сервісу щомісяця зростає на 20-30%. Електронні форми документів з автоматичною перевіркою і підказками, на думку автора, мінімізують ризик допущення помилок при їх заповненні, а завдяки автоматизації значно пришвидшується розгляд документів та ухвалення рішень. Такі нововведення дозволять заощадити час та гроші, а також мінімізувати корупційні ризики.

Висновки. Проаналізувавши, основні шляхи спрощення державної реєстрації СПД, автор наголошує, що зусилля держави в сфері реєстрації підприємств повинні бути зосереджені в трьох напрямках: 1) забезпечення достовірності, публічності, актуальності Реєстрів; 2) зниження адміністративних, фінансових та організаційних бар'єрів по створенню бізнесу; 3) вжиття заходів, спрямованих на протидію створенню і існуванню «непрозорих» підприємств.

Ключові слова: процедури державної реєстрації, юридичні особи та індивідуальні підприємці, рейтинг країн, електронна реєстрація.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон від 26.11.2015 №835-VIII // Відом. Верхов. Ради України. – 2016. – №2. – Ст. 17.

2. Порядок державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи : наказ від 09.02.2016 №359/5 // Офіц. вісн. України. – 2016. – №10. – Ст. 471.

3. Rating of Global Competitiveness 2018), available at: <http://ru.rtf.chjresearch/562>